

Omnia transeunt – Caritas menet. Księga Jubileuszowa dedykowana Księdzu Profesorowi Władysławowi Głowie w siedemdziesiątą rocznicę urodzin. Red. Helena Słotwińska, Leszek Pintał, Michał Wyrostkiewicz. Lublin–Sandomierz: Wydawnictwo Diecezjalne i Drukarnia 2012 ss. 944. ISBN: 978-83-257-0488-9.

Prezentowana monografia jest, jak głosi podtytuł, Księgą Jubileuszową dedykowaną Księdzu Profesorowi Władysławowi Głowie na siedemdziesiąte urodziny. Stanowi ona – jak we Wstępie zaznaczają redaktorzy – formę wdzięczności przyjaciół, współpracowników i uczniów za trud pracy kapłańskiej i naukowej (por. s. 7). Redaktorami dzieła są pracownicy naukowo-dydaktyczni Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II: prof. dr hab. Helena Słotwińska, ks. dr Leszek Pintał oraz dr Michał Wyrostkiewicz.

Ksiądz Prałat Profesor Władysław Głowa jest emerytowanym długoletnim pracownikiem naukowo-dydaktycznym Katedry Homiletyki Fundamentalnej (wcześniej Katedry Homiletyki) na Wydziale Teologii KUL. W latach 2009-2012 pełnił funkcję Dyrektora Instytutu Liturgiki i Homiletyki. Jest ważną postacią dla polskiej teologii. Jego działalność naukowa i dydaktyczna wywarła znaczący wpływ na liturgikę i homiletykę w Polsce. Mówiąc o osiągnięciach Księdza Profesora, należy podkreślić, że w 2004 r. został on odznaczony przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Aleksandra Kwaśniewskiego Krzyżem Kawalerskim Odrodzenia Polski „Polonia Restituta”, w 2005 r. otrzymał Odznakę Honorową „Zasłużony dla miasta Leżajsk”, w 2009 r. Rektor KUL przyznał mu Nagrodę indywidualną drugiego stopnia „za całokształt osiągnięć naukowych i dydaktycznych oraz wybitną działalność organizacyjno-społeczną i popularyzację nauki”. W 2010 r. został odznaczony przez Ministra Edukacji Narodowej Medalem Komisji Edukacji Narodowej „za szczególne zasługi dla oświaty i wychowania”.

Zawierająca aż 944 stron publikacja dzieli się na dwie części zasadnicze poprzedzone Wstępem, a zamknięte Posłowiem. W pierwszej części zostały pomieszczone materiały związane z jubileuszem ks. prof. Głowy (listy gratulacyjne) oraz jego osobą (biogram, dorobek naukowy). Druga część jest poświęcona problematyce teologicznej, która przez redaktorów została rozparcelowana na pięć bloków tema-

tycznych. Pierwszy z nich dotyczy zagadnień pastoralnych, drugi jest poświęcony problematyce biblijnej, patrystycznej oraz historycznej, trzeci ma za przedmiot tematykę moralną, fundamentalną oraz dogmatyczną, czwarty mieści zagadnienia filozoficzne i pedagogiczne, piąty zaś porusza inne kwestie, niemieszczące się w wymienionych wcześniej dziedzinach.

Ze względu na obszerność dzieła nie sposób wymienić wszystkich autorów. Niemniej jednak warto zwrócić uwagę przynajmniej na kilka artykułów, będących swego rodzaju reprezentacją pozostałych.

Szczególnej wzmianki wart jest tekst *Podstawy dla katechezy o Bożym Miłosierdziu w Piśmie Świętym Nowego Testamentu* prof. dr hab. Heleny Słotwińskiej. Artykuł składa się z pięciu części. W pierwszej Autorka ukazuje, że Wcielenie Syna Bożego jest wyrazem Bożego Miłosierdzia. W następnej prezentuje uwielbienie Boga za jego Miłosierdzie z wykorzystaniem trzech kantyków z Liturgii Godzin: z Jutrzni, Nieszporów oraz z Modlitwy na zakończenie dnia. W trzeciej części ukazane zostały słowa i czyny Jezusa Chrystusa, które w pełni objawiały Miłosierdzie Ojca. W kolejnej części Autorka podkreśla, że całe Misterium Paschalne Chrystusa stanowi szczytowy punkt Objawiania i urzeczywistnienia Miłosierdzia Boga wobec grzesznego człowieka. W ostatniej części zostały ukazane inne teksty Nowego Testamentu, które podejmują problematykę „Boga bogatego w miłosierdzie”.

W artykule zatytułowanym *Duch Święty a wiara Jezusa i Apostołów* ks. dr hab. Mirosław S. Wróbel ukazuje, że wiara Izraela w moc Ducha Świętego jest widoczna w całej historii zbawiania, a skupiała się na oczekiwaniu na przyjście Mesjasza. Z kolei wiara Jezusa i Apostołów w moc Ducha Świętego jest podstawą wiary dla całego Kościoła i będzie trwać do skończenia świata.

Artykuł *W nurcie nowej ewangelizacji – rekolekcje wyjazdowe dla młodzieży* dra Michała Wyrostkiewicza został podzielony na pięć części. W pierwszej części autor podkreślił znaczenie rekolekcji we właściwej formacji młodzieży, w drugiej znaczenie szkolnych rekolekcji wyjazdowych, które odbywają się w innym miejscu niż szkoła czy kościół parafialny. W kolejnej części autor omawia pozareligijne cele szkolnych rekolekcji wyjazdowych. W części czwartej podał kilka argumentów przemawiających za tym, że optymalnym okresem na rekolekcje wyjazdowe jest Wielki Post. W ostatniej części zostały wymienione podstawowe cele kształcenia i wychowania oraz przewidywane osiągnięcia rekolekcji wyjazdowych.

W artykule *Opętania a choroby psychiczne* ks. prof. dr hab. Marian Wolicki ukazał problem relacji opętania i chorób psychicznych. Autor wykazuje, że rozróżnienie tych dwóch rzeczywistości przynosi wiele korzyści teoretycznych i praktycznych.

W ostatniej części monografii warto zwrócić uwagę na artykuł ks. mgra Piotra Lasoty *Przepowiadająca funkcja malarstwa kościelnego*. Autor wskazał na wartość kulturowego dziedzictwa Kościoła, który jest niezwykle cennym odzwierciedleniem działalności pedagogicznej i katechetycznej. Przyczynia się ono do duchowego rozwoju człowieka. Jego wykorzystanie staje się niezwykle cennym narzędziem dla

duszpasterzy w pracy ewangelizacyjnej. Jest ono również pomostem relacji między człowiekiem a Bogiem.

Na publikację *Omnia transeunt – Caritas menet. Księga Jubileuszowa dedykowana Księdzu Profesorowi Władysławowi Głowie w siedemdziesiątą rocznicę urodzin* składa się, na co już zwracano uwagę, wiele artykułów, co sprawia, że publikacja jest bardzo obszerna i różnorodna treściowo. Mimo to, dzięki zabiegom redakcyjnym, jest przejrzysta i poprawna od strony formalnej. Dobór i układ artykułów jest logiczny. Sami Autorzy w umiejętny i twórczy sposób sięgają do myśli Pisma Świętego Starego i Nowego Testamentu, które stanowi fundament wszelkiej refleksji teologicznej, oraz do Tradycji i wypowiedzi Urzędu Nauczycielskiego Kościoła. Warto również podkreślić, że książka ma ciekawy, nowoczesny *layout*. Ta nowoczesność jednak w żadnym wypadku nie kłóci się z powagą klasycznego wydarzenia, jakim jest jubileusz Profesora. Nie można nie zauważyć, że pod względem estetycznym książka prezentuje wysoki poziom edytorski.

Omawianą publikację warto polecić kaznodziejom i alumnom, ponieważ może stać się dla nich pomocą i wskazówką w przygotowaniach homilii (znaczna część artykułów – ze względu na naukowe zainteresowania Jubilata – odnosi się do homiletyki) oraz w innych obszarach duszpasterskiej posługi, a także może wzbogacić ich intelektualnie i duchowo. Może być też interesującą pomocą dla katechetów i wszystkich zainteresowanych wieloaspektową problematyką teologiczną. Publikacja wnosi niewątpliwy wkład w rozwój współczesnej teologii.

*Maria Białonoga-Gosik i Ewelina Bal
doktorantki na Wydziale Teologii KUL*

Mensis Eucharisticus. [Tekst równoległy łacińsko-polski]. Redakcja tekstu łacińskiego ks. Giuseppe Santoro, kard. Giovanni Coppa. Przekład z języka włoskiego Wiesława Dzieży. Oprac. edytorskie Michał Wyrostkiewicz. Pelplin: Bernardinum 2012 ss. 188. ISBN: 978-83-7823-073-1.

Recenzowana publikacja *Mensis Eucharisticus*, przygotowana do druku przez dra Michała Wyrostkiewicza, pracownika naukowego KUL – teologa i edytora, zawiera zestawiony równoległe łaciński i polski tekst anonimowego dzieła z zakresu pobożności eucharystycznej. Podstawą wydania wersji łacińsko-polskiej jest opublikowana w 2011 r. przez Wydawnictwo Watykańskie łacińsko-włoska wersja tego dzieła. Należy wszelako zaznaczyć, że polska edycja nie ogranicza się jedynie do zastąpienia tekstu włoskiego jego polskim przekładem, autorstwa Wiesławy Dzieży. Redaktor polskojęzycznej wersji *Mensis Eucharisticus* przede wszystkim dokładnie skorelował go z oryginalnym tekstem łacińskim. Celem redaktora był jak najwierniejszy przekaz treści oraz komunikatywność zapisu, jednocześnie zaś dostosowanie